

Що треба знати про ліс із дитячого віку

В Україні першу профільну програму вищого рівня для гуртків юних лісівників розробив педагог-новатор із Поділля **Микола Зведенюк**

(Закінчення.
Початок у попередньому
номері газети)

Хто проклав стежку до міжнародних перемог. Останніми роками на базі Шепетівського лісгоспу та Пліщинської ЗОШ відбулися всеукраїнські та обласні семінари заступників директорів еколого-натуралістичних центрів, вчителів біології та екології, керівників учнівських лісництв і гуртків юних лісівників. Тут є що перейняти колегам з усієї країни. Особливо в організації пошукової, дослідницької, наукової роботи з юними. Один факт, що вихованці Пліщинського учнівського лісництва були піонерами, котрі проклали стежку до міжнародних перемог України, говорить багато. Так, на X юніорському конкурсі 2013 р. у Ханті-Мансійську третє місце з науково-дослідною працею виборов Максим Роговський — поступився лише представникам Малайзії та Росії. Перед тим, у 2009 р., на аналогічному, VI конкурсі, від нашої країни виступали теж пліщинці Олександр Мнюх та Оксана Пісна. Їхню дослідну роботу високо оцінило журі, присудивши III місце. 2014-го року на Всеукраїнському зльоті в Луцьку юні лісівники завоювали Гран-прі та право проводити черговий зліт на базі закладів освіти і лісгоспів Хмельниччини. Остання перемога, уже під час пандемії, Яни Олексійчук, котра торік узяла участь у всеукраїнській відеоконференції «Збережемо ліси для майбутніх поколінь» (м. Кропивницький) і успішно представила власну наукову роботу. «Ми вдячні Миколі Андрійовичу, що залучив нас до пошуку, експериментування, випробування. Двоє вихованців учителя вже мають наукові ступені, ще двоє, в тому числі і я, готуємося до захисту кандидатських дисертацій», — сказав при зустрічі старший науковий співробітник національного природного парку «Мале Полісся» Олександр Мнюх.

Варто додати: нині чотири колишні юні лісівники здобувають лісівничу професію у вишах. А коли порохувати тих, хто вже трудиться в галузі... Солідний список довелось побачити в лісовому кабінеті. Що й казати: ґрунтовна, цілеспрямована профорієнтаційна робота ведеться в Пліщині. Зусиллями лісівників, педагогів. Умілими координаторами її є керівник підприємства Володимир Сасюк і директор школи Алла Підгородецька, серед найактивніших учасників — головний лісничий Олександр Заблоцький, інженер лісових культур Анна Кирильчук,

Директор Шепетівського лісгоспу Володимир Сасюк зі школярами після урочистої посвяти їх в юні лісівники та вручення посвідчень членів учнівського лісництва

Лісничий Пліщинського лісництва Михайло Савчук, інженер лісових культур лісгоспу Анна Кирильчук разом з керівником учнівського лісництва Миколою Зведенюком оглядають живі об'єкти екологічної стежки «У барвістім дивосвіті»

Майстер-клас від головного лісничого Олександра Заблоцького. Під керівництвом лісівників учні щозими виготовляють годівниці для птахів, напередодні весни — шпаківні

лісничий Пліщинського лісництва, випускник школи Михайло Савчук. І, звичайно ж, невтомний Микола Зведенюк. Фахівці читають лекції, проводять практичні заняття в лісі та розсаднику, організовують екскурсії, влаштовують майстер-класи з виготовлення годівниць для птахів, шпаківень... Кілька років тому загорілися ідеєю розширити дендропарк при школі і вже на 3-х гектарах з'явилися нові насадження, альпійські гірки, малі архітектурні форми — за підтримки та участі головного спеціаліста відділу лісового і мисливського господарства ОУЛМГ Євгена Клока, депутата Шепетівської ОТГ Павла Алілуйка, підприємця Михайла Алілуйка. Підставляють плече і мешканці села. Сьогодні з нетерпінням чекають завершення пандемії, щоб можна було створити зелене диво на всіх запланованих 10-ти гектарах. Що пліщинці його створять, немає найменшого сумніву. А ми повернемося до творчого доробку педагога-новатора.

В основі — власний досвід. У навчально-методичний посібник «Юні лісівники — майбутні господарі лісів Батьківщини» включено авторську

цікавленість педагогів і лісівників першою в країні профільною програмою для гуртків юних лісівників, я попросив автора розповісти про неї читачам «Лісового і мисливського журналу».

— Навчальна програма, — поділився Микола Андрійович, — передбачає 2 роки навчання: початковий рівень (один рік) — 6 годин на тиждень (216 годин на рік) і основний рівень (один рік) — теж 6 годин на тиждень і 216 годин на рік. Протягом першого року вихованці оволодівають знаннями з основ лісівництва, ознайомлюються з лісовою типологією та екологією, набувають навичок проведення спостереження, вирощування лісових культур. Тематика занять наступного року покликана надати дітям знання про дендрологію як науку, відомості про основних представників флори помірного клімату. Учні отримують інформацію про парки та ботанічні сади України, дерева, що мають історичну цінність. Теми та розподіл годин навчально-тематичного плану вказано орієнтовно — за потреби, виходячи з місцевих умов, керівник може внести зміни до них. Засвоєння теоретичного матеріалу поєднується з практикою в лісах, розсадниках, дендраріях, а також із екскурсіями. Передбачено проведення пошукової та науково-дослідницької роботи. Найбільший розділ посібника — тематичні розробки навчальних занять гуртка (подано розгорнуті плани-конспекти кожного). Насамкінець зазначу й таке: як стверджували рецензенти посібника (а це відомі в країні вчені, освітяни, фахівці галузі) — він може використовуватися для навчальних цілей і в профільних закладах лісової освіти.

Замість епілогу. «Зважаючи на актуальність для позашкільної матеріалів, поданих самовідданим педагогом Миколою Зведенюком у посібнику, маємо надію на те, що він стане в нагоді педагогам усієї України і заслужено посяде важливе місце в науково-педагогічній творчості й еколого-натуралістичній літературі. А також буде значною підмогою педагогам і лісівникам у створенні умов для творчої самореалізації, духовного самовдосконалення та професійного самовизначення учнівської молоді, підвищення ефективності та якості навчання юних лісівників та підготовці в учнівських лісництвах майбутніх господарів лісів — справжніх патріотів України», — наголосив у передмові до навчально-методичного посібника академік Василь Кремень. На жаль, майже половина тиражу унікального видання досі зберігається в друкарні «Поліграфіста» і залишається незапитаною лісгосподарськими підприємствами ряду обласних управлінь лісового та мисливського господарства.

Микола ПУГОВИЦЯ,
Хмельницька область,
фото автора
і з архіву прес-служби
Шепетівського лісгоспу

■ ???

HeliosCondBlack

KabelC Book
ТЕКСТ ТЕКСТ ТЕКСТ ТЕКСТ ТЕКСТ ТЕКСТ
ТЕКСТ ТЕКСТ ТЕКСТ ТЕКСТ ТЕКСТ ТЕКСТ
ТЕКСТ ТЕКСТ ТЕКСТ ТЕКСТ ТЕКСТ ТЕКСТ
ТЕКСТ ТЕКСТ ТЕКСТ ТЕКСТ ТЕКСТ ТЕКСТ
ТЕКСТ ТЕКСТ ТЕКСТ ТЕКСТ